

2015 İnsani Gelişme Raporu

İnsani Gelişme için Çalışma

2015 İnsani Gelişme Raporu'ndaki Ülkelerle İlgili Açıklama Notu

Türkiye

Giriş

“İnsani Gelişme İçin Çalışma” konulu 2015 İnsani Gelişme Raporu (İGR) çalışma ve insani gelişme arasındaki kendine özgü ilişkiyi inceliyor. Bünyesinde iş ya da istihdam kavramlarından daha geniş bir anlam barındıran çalışma kavramı, kamu yararına katkıda bulunan, eşitsizliği azaltan, geçim kaynaklarını güvence altına alan ve bireylerin güçlenmelerine olanak sağlayan bir araç olabilir. Çalışma, aynı zamanda bireylerin topluma katılımlarına olanak sağlar ve onlara saygınlık ve değer duygusu kazandırır. Buna ek olarak, insanlara bakım hizmetleri sunmayı kapsayan çalışmalar ve gönüllülük de toplumsal bütünlüğün gelişmesini sağlar ve aileler ve toplumlar içindeki bağları güçlendirir.

Bütün bunlar insani gelişmenin önemli yönleri. Ancak çalışma ve insani gelişme arasındaki olumlu bağlantı, doğrudan bir bağlantı değil. Çalışanların haklarının güvence altına alınmadığı ya da korunmadığı, sosyal koruma önlemlerinin alınmadığı, eşit olmayan fırsatların ve çalışmaya ilişkin ayrımcılığın sosyoekonomik eşitsizliği artırdığı ve bu tür bir eşitsizliğin süregelmesine neden olduğu

istismara dayalı ve tehlikeli durumlarda bu bağlantı kopabilir.

Üretken, kazançlı ve tatmin edici çalışma fırsatlarını çoğaltan, çalışanların becerilerini ve potansiyellerini artıran ve haklarını, güvenliklerini ve refahlarını güvence altına alan politikalar geliştirilip uygulandığı takdirde çalışma insani gelişmeyi ilerletebilir. Çalışmanın hem olumlu hem de olumsuz yönlerini saptama, politika gündemlerini şekillendirmeye ve insani gelişmenin çalışmayı nasıl geliştirdiğini denetlemeye yardımcı olabilir. Ancak pek çok ülke çocuk işçiliğini, zorla çalıştırmayı, ücretsiz bakım hizmetlerini, zaman kullanımını, iş gücü piyasası düzenlemelerini ve sosyal korumayı kapsayan temel göstergelerle ilgili ülke düzeyinde uluslararası verilere sahip değil. Bu durum, ülkelerin bu alanlardaki ilerlemelerini denetleme olanaklarını kısıtlıyor.

Bu açıklama notu yedi bölümden oluşuyor. İlk bölüm, 2015 İGR İstatistik Eki'nin ülke bazında kapsamı ve yöntemleri hakkında bilgi sunuyor. Sonraki beş bölüm, insani gelişmenin temel göstergeleri olan İnsani Gelişme Endeksi (İGE), Eşitsizliğe Uyarlanmış İnsani Gelişme Endeksi (EUİGE), Cinsiyete Dayalı Gelişme Endeksi (CDGE), Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği Endeksi (TCEE) ve Çok Boyutlu Yoksulluk Endeksi (ÇBYE) hakkında bilgi veriyor. Son bölüm ise, çalışma konusuna ilişkin bir dizi ek gösterge sunuyor.

Ulusal ve uluslararası verilerin birbirlerinden farklılık gösterebileceklerinin altını çizmekte yarar var, çünkü uluslararası kurumlar ülkeler arasında kıyaslanabilirliği sağlamak için ulusal verileri standartlaştırıyorlar ve bazı durumlarda en son ulusal verilere erişim sağlayamayabiliyorlar. Biz, ulusal ortakları İGR'de ele alınan konularda, ulusal ve uluslararası kaynaklardan alınan, en ilgili ve uygun verileri incelemeleri konusunda teşvik ediyoruz.

2015 İGR İstatistik Eki'nin Ülke Kapsamı ve Yöntemleri

2015 İGR İstatistik Eki, 188 ülke ve BM tarafından tanınan bölge hakkında değerler sunan 2014 İGE'yi (değerler ve sıralamalar), 151 ülkeyi kapsayan EUİGE'yi, 161 ülkeye yer verilen CDGE'yi, 155 ülkeyi kapsayan TCEE'yi ve 101 ülkenin yer aldığı ÇBYE'yi sunuyor. Yıllık İnsani Gelişme Endeksi (İGE) ülke sıralamaları ve değerleri, İnsani Gelişme Raporu (İGR) küresel düzeyde duyurulana ve dünya çapında elektronik ortamda yayımlanana dek sıkı bir ambargo altında tutuluyor.

Daha önce yayımlanan rapordaki değerler ve sıralamalarla bu seneki raporun bulgularını kıyaslamak yanıltıcı olabilir, çünkü verilerde çeşitli revizyonlar ve güncellemeler yapıldı. Okuyuculara İGE değerlerini raporun İstatistik Eki'nde yer alan Tablo 2'ye ('İnsani Gelişme Endeksi Eğilimleri') bakarak değerlendirmelerini öneriyoruz. Tablo 2, tutarlı göstergeler, yöntemler ve zaman dizisi

verilerine dayanılarak hazırlandı. Bu nedenle, değerlerde ve sıralamalarda zaman içinde meydana gelen gerçek değişiklikleri gösteriyor ve böylece ülkelerin kaydettikleri gerçek gelişmeyi yansıtıyor. Ayrıca değerlerdeki küçük değişiklikleri yorumlarken dikkatli olunmalı, çünkü örneklem çeşitlenmesi nedeniyle bu değerler istatistikî açıdan önemli olmayabilir. Genel anlamda, kompozit endekslerin üçüncü ondalık kısmındaki değişiklikler önemsiz kabul ediliyor.

Aksi kaynakta belirtilmediği sürece, tablolarda 15 Nisan 2015 tarihinden itibaren İnsani Gelişme Raporu Ofisi'nde (İGRO) mevcut olan veriler kullanılıyor. Bütün endekslere ve göstergelere, kompozit endekslerin hesaplamalarıyla ilgili teknik notlara ve ek kaynak bilgiye <http://hdr.undp.org/en/data> adresinden ulaşılabilir.

Her bir endeksin nasıl hesaplandığıyla ilgili daha fazla ayrıntı için lütfen Teknik Notlar 1-5'e ve İnsani Gelişme Raporu'nun internet sitesinde bulunan ilgili arka plan belgelerine bakınız: <http://hdr.undp.org/en/data>

İnsani Gelişme Endeksi (İGE)

İGE, insani gelişmenin üç temel boyutundaki uzun vadeli ilerlemeyi değerlendirmek için kullanılan özet bir ölçüm yöntemidir. Bu üç temel boyut; uzun ve sağlıklı bir yaşam, bilgiye erişim ve insana yakışır bir yaşam standardı olarak sıralanıyor. Uzun ve sağlıklı bir yaşam boyutu ortalama yaşam beklentisiyle ölçülüyor. Bilgiye erişim, i) yetişkin nüfustaki ortalama okula gitme süresiyle, bir başka deyişle 25 yaş ve üstündeki bireylerin ömürleri boyunca eğitim alabildikleri süreyle ve ii) okula başlama yaşındaki çocuklar için beklenen okula devam süresi, bir başka deyişle yaşa dayalı, okula kaydolma konusunda hüküm süren oranların okul çağındaki bir çocuğun yaşamı boyunca aynı kalması durumunda çocuğun toplam öğrenim görme süresi beklentisiyle değerlendiriliyor. Yaşam standardı ise, satın alma gücü paritesi (SGP) oranları kullanılarak kişi başına Gayrisafi Millî Hasıla'nın (GSMH) 2011 yılı değeri sabit alınan uluslararası dolar cinsinden ifade edilmesiyle ölçülüyor.

Ülkelerin birbirleriyle mümkün olduğunca iyi bir biçimde kıyaslanabilmesi için İGE, özellikle Birleşmiş Milletler Nüfus Bölümü'nden (UNPD) (ortalama yaşam beklentisi verileri), Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Teşkilatı (UNESCO) İstatistik Enstitüsü'nden (UIS) (ortalama okula gitme süresi ve beklenen okula devam süresi verileri) ve Dünya Bankası'ndan (kişi başına düşen GSMH verileri) sağlanan uluslararası veriler temel alınarak hazırlanıyor. Giriş kısmında da belirtildiği üzere, bu yılın İGE değerleri ve sıralamaları, geçtiğimiz yıllarda yayımlanan raporlarla (2014 İGR de dâhil) kıyaslanabilir nitelikte değil. Çünkü bileşenlerin göstergelerinde yetkili kurumlar tarafından bir dizi revizyon yapıldı. 2015 İnsani Gelişme Raporu, İnsani Gelişme Endekslerindeki ilerlemeleri değerlendirmeye olanak sağlamak için 1990 yılından 2014 yılına kadar bütün İGE'lerin yeniden hesaplanmış hâllerini

kapsıyor.

Türkiye'nin İGE değeri ve sıralamalarındaki yeri

Türkiye'nin 2014 yılındaki İGE değeri 0,761 oldu. Bu değerle Türkiye, yüksek insani gelişme kategorisinde yer aldı ve 188 ülke ve bölge arasında 72. oldu. 1980 ve 2014 yılları arasında ise Türkiye'nin İGE değeri 0,492'den 0,761'e yükseldi. Bu, toplamda %54,7'lik, yıllık bazda ise %1,29'luk bir artış anlamına geliyor.

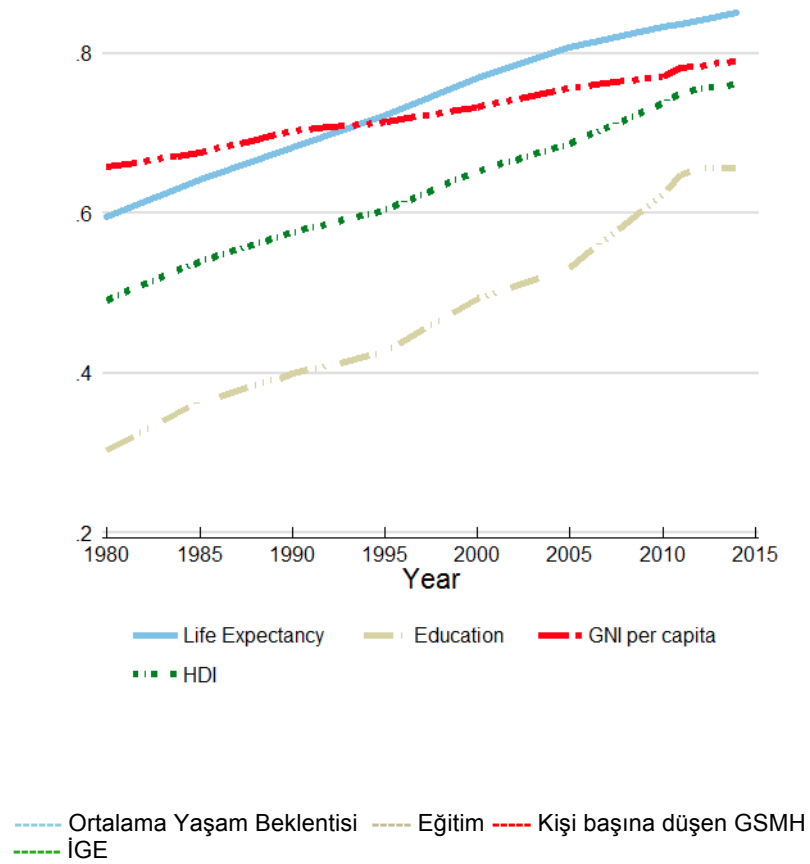
Tablo A'da Türkiye'nin her bir İGE göstergesi açısından kaydettiği ilerleme değerlendiriliyor. 1980-2014 yılları arasında Türkiye'de doğumda beklenen tahmini yaşam süresi 16,6 yıl, ortalama okula gitme süresi 4,7 yıl ve beklenen okula devam süresi 7 yıl arttı. Türkiye'de kişi başına düşen Gayrisafi Millî Hasıla (GSMH) 1980-2014 yılları arasında yaklaşık %139,7 oranında bir artış gösterdi.

Tablo A: Türkiye'nin istikrarlı zaman dizisi verileri, yeni göstergeler ve yöntemler ışığında İGE eğilimleri

	Doğumda ortalama yaşam beklentisi	Okula devam süresi beklentisi	Ortalama okula gitme süresi	Kişi başına düşen GSMH (2011 SGP\$)	İGE değeri
1980	58,7	7,5	2,9	7.792	0,492
1985	61,7	8,3	4,0	8.764	0,540
1990	64,3	8,9	4,5	10.494	0,576
1995	67,0	9,6	4,8	11.317	0,604
2000	70,0	11,1	5,5	12.807	0,653
2005	72,5	11,9	6,0	14.987	0,687
2010	74,2	13,9	7,2	16.506	0,738
2011	74,4	14,4	7,4	17.728	0,751
2012	74,7	14,5	7,6	17.894	0,756
2013	75,0	14,5	7,6	18.378	0,759
2014	75,3	14,5	7,6	18.677	0,761

Aşağıda bulunan Şekil 1 her bir endeksin 1980 yılından bu yana Türkiye'nin İGE'sine yaptığı katkıyı gösteriyor.

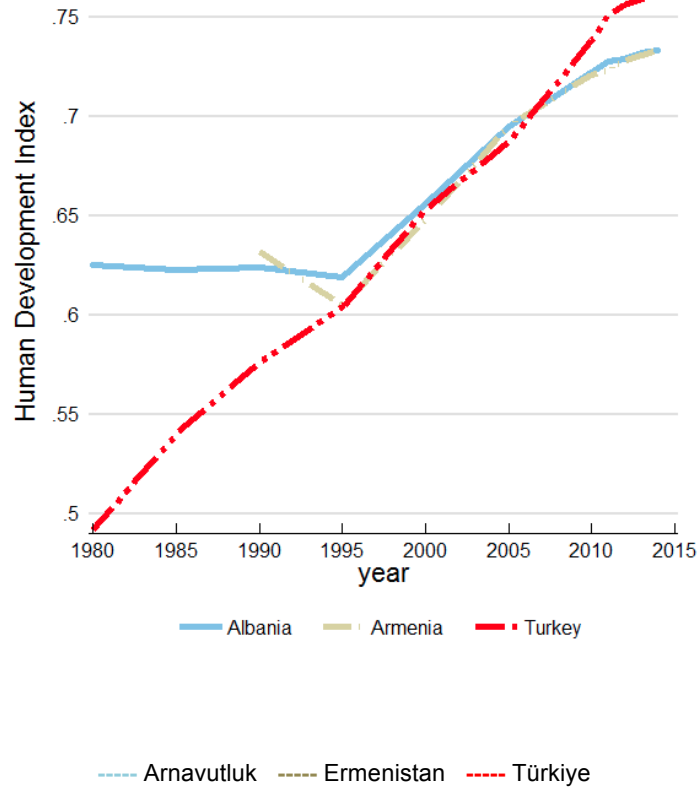
Şekil 1: 1980-2014 arasında Türkiye'nin İGE bileşen göstergelerindeki eğilimler

Benzer ülkelerle kıyaslanarak gelişmenin değerlendirilmesi

Uzun vadeli gelişme, diğer ülkelerle kıyaslanarak faydalı bir şekilde değerlendirilebilir. Örneğin, 1980-2014 yılları arasında Türkiye, Arnavutluk ve Ermenistan İGE değerlerini artırma konusunda farklı derecelerde ilerleme kaydetti. (Bakınız: Şekil 2)

Şekil 2: 1980-2014 arasında Türkiye, Arnavutluk ve Ermenistan'ın İGE eğilimleri

Türkiye'nin 2014 yılında 0,761 düzeyinde ölçülen İGE değeri, yüksek insani gelişme kategorisindeki ülkeler için ortalama 0,744 olarak ölçülen ve ayrıca Avrupa ve Orta Asya ülkelerinin 0,748 olarak ölçülen insani gelişme değerinin üzerinde kaldı. Avrupa ve Orta Asya ülkeleri arasında 2014'teki İGE sıralaması ve nüfus büyüklüğü anlamında Türkiye'ye yakın ülkeler, sırasıyla 66. ve 78. olan Sırbistan ve Azerbaycan oldu. (Bakınız: Tablo B)

Tablo B: Türkiye'nin 2014 İGE göstergelerinin seçilmiş ülkeler ve ülke gruplarıyla karşılaştırması

	İGE değeri	İGE sıralaması	Doğumda ortalama yaşam beklentisi	Okula devam süresi beklentisi	Ortalama okula gitme süresi	Kişi başına düşen GSMH (SGP US\$)
Türkiye	0,761	72	75,3	14,5	7,6	18.677
Sırbistan	0,771	66	74,9	14,4	10,5	12.190
Azerbaycan	0,751	78	70,8	11,9	11,2	16.428
Avrupa ve Orta Asya	0,748	—	72,3	13,6	10,0	12.791
Yüksek İGE	0,744	—	75,1	13,6	8,2	13.961

Eşitsizliğe Uyarlanmış İnsani Gelişme Endeksi (EUİGE)

İGE, bir ülkede temel insani gelişme alanındaki kazanımları değerlendiren ve ortalama alan bir ölçme yöntemi. Ortalamaya dayalı bütün ölçme yöntemleri gibi, İGE de insani gelişmenin ülke düzeyindeki dağılımında ortaya çıkan eşitsizliği görünür kılmıyor. Eşitsizlikleri dikkate alan EUİGE, ilk kez 2010 yılında yayımlanan İnsani Gelişme Raporu'nda kullanıldı. EUİGE, İGE'nin her bir gelişme boyutunun ortalama değerinden eşitsizlik düzeyinin çıkartılmasıyla hesaplanıyor. EUİGE, İGE'nin eşitsizlikleri temel alan ölçme yöntemi. İnsani gelişmede eşitsizlikten kaynaklanan 'kayıp', EUİGE değerinin İGE değerinden çıkartılmasıyla elde edilen farkla gösteriliyor ve yüzde olarak ifade edilebiliyor. Bir ülkedeki eşitsizlik arttığında, insani gelişmedeki kayıp da artıyor. Aynı

zamanda, insani eşitsizlik katsayısını eşitsizlik açısından doğrudan bir ölçüm olarak sunuyoruz, çünkü bu katsayı, her üç gelişme boyutundaki ağırlıklandırılmamış ortalama eşitsizlikleri ifade ediyor. Daha fazla ayrıntı için Teknik Not 2'ye bakınız.

Türkiye'nin 2014'teki İGE değeri 0,761. Ancak insani gelişmede eşitsizlik farkı düşüldüğünde, Türkiye'nin değeri boyut endekslerinin dağılımındaki eşitsizliğe bağlı olarak %15,8'lik bir kayıpla 0,641'e düşüyor. Sırbistan ve Azerbaycan'ın eşitsizlik nedeniyle puan kayıpları ise sırasıyla %10,1 ve 13,2 düzeylerinde. Yüksek İGE ülkelerinin eşitsizlik nedeniyle kaybı ortalama %19,4 iken, Avrupa ve Orta Asya'da bu oran %13,0. Türkiye'nin insani eşitsizlik katsayısı da %15,7 düzeyinde.

Tablo C: Türkiye'nin 2014 yılında seçilmiş ülkeler ve ülke gruplarıyla EUİGE karşılaştırması

	EUİGE değeri	Toplam kayıp (%)	İnsani eşitsizlik katsayısı (%)	Doğumda ortalama yaşam beklentisinde eşitsizlik (%)	Eğitimde eşitsizlik (%)	Gelirde eşitsizlik (%)
Türkiye	0,641	15,8	15,7	11,0	14,2	21,8
Sırbistan	0,693	10,1	10,1	8,5	8,1	13,5
Azerbaycan	0,652	13,2	12,9	21,7	8,3	8,9
Avrupa ve Orta Asya	0,651	13,0	12,9	14,3	7,9	16,6
Yüksek İGE	0,600	19,4	19,0	10,7	16,8	29,4

Cinsiyete Dayalı Gelişme Endeksi (CDGE)

İnsani Gelişme Raporu Ofisi (İGRO), 2014 İnsani Gelişme Raporu'nda cinsiyet farkına dayalı, kadın İGE değerlerinin erkek İGE değerlerine oranının temel alındığı yeni bir İnsani Gelişme Endeksi ölçümü olan Cinsiyet Dayalı Gelişme Endeksi'ni (CDGE) tanıttı. CDGE, insani gelişmenin üç temel boyutundaki toplumsal cinsiyet eşitsizliklerini ölçüyor. Bu üç boyut; sağlık (kadın ve erkeklerin

doğumda ortalama yaşam beklentisi ölçülüyor), eğitim (kız ve erkek çocuklarının ortalama okula gitme süresi ve 25 yaş ve üstü yetişkinler için ortalama okula devam süresi ölçülüyor) ve ekonomik kaynaklar üzerindeki hâkimiyet (kadın ve erkek kişi başına tahmini GSMH oranları ölçülüyor) olarak belirlendi. Endeksin nasıl oluşturulduğuyla ilgili daha fazla ayrıntı için Teknik Not 3'e bakınız. Ülke sıralamaları İGE'deki toplumsal cinsiyet eşitliğinden mutlak sapmalara dayalı. Bu da sıralamalarda, eşitsizliklerin kadın ve erkek lehine eşit olarak değerlendirildiği anlamına geliyor.

161 ülke için CDGE değerleri hesaplandı. Türkiye'de 2014 kadın İGE değeri 0,716 iken, erkek İGE değeri 0,793 olarak ölçüldü ve bu durum sonucunda CDGE değeri 0,902 olarak hesaplandı. Sırbistan ve Azerbaycan'da ise CDGE değerleri aynı yıl için sırasıyla 0,966 ve 0,942 çıktı (Bakınız: Tablo D).

Tablo D: Türkiye'nin CDGE değerleri ve bileşenlerinin seçilmiş ülkeler ve ülke gruplarıyla karşılaştırması

	Doğumda ortalama yaşam beklentisi		Beklenen okula gitme süresi		Ortalama okula devam süresi		Kişi başına düşen GSMH		İGE değerleri		K-E oranı
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	CDGE değeri
Türkiye	78,5	72,0	14,0	15,1	6,7	8,5	10.024	27.645	0,716	0,793	0,902
Sırbistan	77,7	72,1	14,9	13,9	9,8	11,2	9.697	14.799	0,757	0,784	0,966
Azerbaycan	74,0	67,7	11,8	12,0	10,5	11,2	10.120	22.814	0,721	0,766	0,942
Avrupa ve Orta Asya	76,1	68,5	13,5	13,8	9,0	10,0	8.238	17.607	0,719	0,760	0,945
Yüksek İGE	77,4	72,8	13,8	13,4	7,7	8,5	10.407	17.443	0,724	0,758	0,954

Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği Endeksi (TCEE)

Cinsiyete dayalı eşitsizlikleri üç farklı boyutta yansıtan Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği Endeksi (TCEE) ilk defa 2010 İnsani Gelişme Raporu'nda tanıtıldı. Bu boyutlar; üreme sağlığı, kadının güçlendirilmesi ve ekonomik faaliyetler şeklinde sıralanıyor. Üreme sağlığı,

anne ölüm ve ergen doğurganlık oranlarıyla ölçülüyor. Kadının güçlendirilmesi, parlamentodaki kadın milletvekillerinin sandalye sayısı ve her iki cinsiyetin orta ve yüksek öğrenime devam etme oranlarıyla ölçülüyor. Son olarak, ekonomik faaliyetler ise, kadın ve erkek olmak üzere her iki cinsiyetin iş gücüne katılımları ile ölçülüyor. TCEE, her üç TCEE boyutundaki kadın ve erkek başarıları arasındaki eşitsizliklerin insani gelişmede yarattığı kayıp olarak nitelendirilebilir. TCEE hakkında daha fazla ayrıntı için lütfen Teknik Not 4'e bakınız.

Türkiye, 2014 endeksinde 0,359'luk bir TCEE değeriyle 155 ülke arasında 71. sırada yer aldı. Türkiye'de parlamentodaki kadın milletvekili oranı %14,4. Yetişkin kadınlar arasında en az orta öğrenim görmüş olanların oranı %39 iken, bu oran erkeklerde %60 olarak göze çarpıyor. Her 100.000 canlı doğumda 20 kadın hayatını kaybediyor ve ergenler arasındaki doğurganlık oranı ise 15-19 yaşları arasındaki her 1000 kadında 30,9 olarak dikkati çekiyor. Kadınların iş gücü piyasasına katılımı %29,4 iken, erkeklerin katılım oranı %70,8 oranında seyrediyor.

Sırbistan ve Azerbaycan, bu endekste sırasıyla 38. ve 59. sıralarda yer alıyorlar.

Tablo E: Türkiye'nin 2014 yılındaki TCEE değerlerinin seçilmiş ülkeler ve ülke gruplarıyla karşılaştırması

	TCEE değeri	TCEE sıralaması	Anne ölüm oranı	Ergen doğurganlık oranı	Kadın parlamenter oranı (%)	En az orta öğrenim görmüş nüfusun oranı (%)		İş gücüne katılım oranı (%)	
						Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
Türkiye	0,359	71	20	30,9	14,4	39,0	60,0	29,4	70,8
Sırbistan	0,176	38	16	16,9	34,0	58,4	73,6	44,5	60,9
Azerbaycan	0,303	59	26	40,0	15,6	93,7	97,4	62,9	69,6
Avrupa ve Orta Asya	0,300	—	28	30,8	19,0	70,8	80,6	45,6	70,0
Yüksek İGE	0,310	—	41	28,8	20,6	60,6	69,5	57,0	77,2

Anne ölüm oranı her 100.000 canlı doğumdaki anne ölüm sayısı ile ve ergen doğurganlık oranı 15-19 yaşları arasındaki her 1000 kadının yaptığı doğum sayısı ile ifade edilmektedir.

Çok Boyutlu Yoksulluk Endeksi (ÇBYE)

Hanelerde eğitim, sağlık ve yaşam standartlarındaki yoksunlukların tespit edildiği Çok Boyutlu Yoksulluk Endeksi (ÇBYE) ilk olarak 2010'da yayımlanan İnsani Gelişme Raporu'nda kullanıldı. Eğitim ve sağlık boyutları iki göstergeye dayanırken, yaşam standardı boyutu altı göstergeye dayanıyor. Bir hanenin ÇBYE'sini hesaplamak için kullanılan tüm göstergeler, aynı hanede yapılan anketlere dayanıyor. Göstergelerin ortalaması alınıyor ve her bir hanedeki anketten alınan yoksunluk değerleri hesaplanıyor. Yoksunluk endeksini oluşturmak için göstergelerin ortalaması alınıyor ve araştırmada her bir haneden alınan yoksunluk değerleri hesaplanıyor. %33,3'lük bir yoksunluk değeri (ortalaması alınan göstergelerin tam üçte biri), yoksul ve yoksul olmayan ayrımı yapılmasında eşik olarak kullanılıyor. Bir hanedeki yoksunluk değeri %33,3 ise veya daha fazlaysa, hane (ve hanede yaşayan her birey) çok boyutlu yoksul olarak sınıflandırılıyor. Yoksunluk değeri, %20'den büyükse veya %20'ye eşitse, ancak %33,3'ten azsa hane çok boyutlu yoksulluğa yakın olarak tanımlanıyor. Son olarak, yoksunluk değeri %50'den fazlaysa veya %50'ye eşitse hane ciddi derecede çok boyutlu yoksul olarak sınıflandırılıyor. ÇBYE için her bir boyuttaki yoksunluk tanımları ve yöntemler Teknik Not 5'te sunuluyor. İlgili verilerin eksikliği nedeniyle, Türkiye için ÇBYE hesaplanamamıştır.

Çalışma Göstergeleri

Tablo G'de Türkiye'nin 2015 İGR İstatistik Eki'nden alınan, çalışmayla ilgili göstergeleri mevcut. Veriler, ülkede çalışmayla ilgili koşullar ve politika eylemlerinin uygulanmasını gerektirebilecek alanlarla ilgili küçük bir resim sunuyor. Bütün göstergelerin küme tahmini için her ülkeyi kapsamadığını göz önünde bulundurunuz.

Tablo G: Türkiye’de çalışmaya ilişkin ek göstergeler

	Türkiye	Yüksek İGE	Gelişmekte olan ülkeler	Avrupa ve Orta Asya
Nüfusun istihdam oranı (%) (15 yaş ve üstü)	44,5	63,4	60,7	51,5
İş gücüne katılım oranı (%) (15 yaş ve üstü)	49,4	67,1	64,3	57,2
<i>Kadın</i>	29,4	57,0	49,5	45,6
<i>Erkek</i>	70,8	77,2	78,7	70,0
Tarımın istihdamdaki payı (toplam istihdam içinde % olarak)	23,6	28,8	36,9	24,5
Hizmetlerin istihdamdaki payı (toplam istihdam içinde % olarak)	50,4	43,8	39,1	52,5
İş gücüne katılımda yüksek öğrenim görmüş kişi oranı (%)	19,2	--	--	--
Kırılgan istihdam (toplam istihdam içinde % olarak)	31,3	28,7	54,0	28,8
Toplam işsizlik (iş gücü içinde % olarak)	9,7	4,7	5,6	9,9
Uzun vadeli işsizlik (iş gücü içinde % olarak)	1,9	--	--	--
Genç işsizliği (genç iş gücü içinde % olarak)	18,7	16,7	14,6	19,5
Okula gitmeyen/istihdam edilmeyen genç oranı (%) (15-24 yaş)	25,5	--	--	--
İş gücü üretkenliği: çalışan başına çıktı (2011 SGP\$)	41.353	23.766	--	30.460

Çocuk işçiliği (%) (5-14 yaş)	5,9	8,3	14,5	5,4
Ev işleri yapan çalışanlar (Toplam istihdam içinde % olarak)				
<i>Kadın</i>	2,1	--	--	--
<i>Erkek</i>	0,4	--	--	--
Çalışan yoksul kesim, günde 2\$ SGP (toplam istihdam içinde % olarak)	2,5	14,7	33,8	3,8
İşsizlik ödeneği alanlar (işsizler içinde % olarak) (15-64 yaş)	7,7	6,0	2,5	6,2
Zorunlu ücretli doğum izni (gün)	112,0	125,0	99,0	161,0
Emeklilik maaşı alanlar (yasal emeklilik yaşındaki nüfus içinde % olarak)	88,1	73,9	51,0	86,1
İnternet kullanıcıları (nüfus içinde % olarak)	51,0	49,8	31,9	47,4
Cep telefonu aboneleri (her 100 kişide)	94,8	104,6	91,2	113,0

Ayrıca Tablo H'de her gün ücretli ve ücretsiz faaliyetlere kadınlar ve erkekler tarafından harcanan zaman dakika biçiminde sunuluyor. Maalesef, her ülke için zaman kullanımı verileri mevcut değildir, bu nedenle bölgesel kümeler hesaplanamamıştır.

Tablo H: Türkiye’de cinsiyete göre ücretli ve ücretsiz çalışma

Ülke	Araştırma yılı	Toplam ücretli çalışma		Toplam ücretsiz çalışma	
		Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
		<i>(gün başına dakika)</i>		<i>(gün başına dakika)</i>	
Türkiye	2006	68	267	371	88